

Declassified and Approved for Release
by the Central Intelligence Agency

Date: 2003, 2005

EXEMPTIONS Section 3(b)
(2)(A) Privacy
(2)(B) Methods/Sources
(2)(G) Foreign Relations

WAR CRIMES DISCLOSURE ACT

DEI KUNDS

KUNDS

3. nr.

20044-48

Sig: L

BEST AGAIN COPY

SATURS

	Lpp.
Jānis Veselis — Draugam	1
Roberts Ancāns — Latvju tautas tragedija	2
Edvarts Tūters — Vienīgā puķe	4
Bīskaps J. Rancāns — Iss atskats Latvijas pagātnē un izredzes nākotnē	5
Aldis Odzēns — Karavīra līgava	7
Dr. M. Valters — Plemērs un pamācība	8
Elīja Taiga — Manam brālīm	10
Alberts Spogis — Avizes lapa vēja	10
Prof. Dr. Z. Vitens — Gara uzyara	11
Anna Dimants — Invalidam	12
Karmena Kurzemnieke — Zvaigžņu mirdza	12
Alberts Spogis — Latviešu tautas posta simfonija tēlos un krāsas	13
Stanislavs Dukalskis — Maigai L.	21
A. Strazdiņš — Val modernā jaunatne vairs neprot ištīti priecāties?	21
Edvarts Tūters — Vēstule no mājām	26
Dr. med. I. Liepiņš — Tautas sērga — reumatisms	27
Edvarts Tūters — Ja laiks ir atnācis	29
Alberts Spogis — Pārsteidzīmu nācijas ievainojumus	30
St. Dukalskis — Pēdējais zieds	33
Jānis Dimants — Trīndas, draudzīgais aicinājums — invalidu bibliotēka	33
Filma rādis smagi ievainoto piemērotību darbam	37
Karmena Kurzemniece — Pūt vējīgi	38
J. Logins — Pārskats par kara invalidu rentēm	39
P. Začs — Rentes ārpus Rietumvācijas dzīvojošiem karā cietušajiem	42
J. Kūlēns — Drosmes un gara brūpnieks	44
K. Melderis — Harijs Sletnieks piecdesmitgadnieks	49
J. Dimants, H. Sletnieks — Top LKIA bibliotēka	50
LKIA darbība	53
Val DV vadības afēra?	58
L. G. — Sēru zīpa	60
F. C. — Mūsu lieleīstara Petrova atcerēj	61

Izdevējs: LATVIEŠU KARA INVALIDU APVIENIBA.

Galvenais redaktors: Alberts Spogis.

Redaktori: Kārlis Melderis un Roberts Apenīts.

LKIA apgāda vadītājs: Jānis Lielbārdis

MEMMINGEN / ALLGAU, Künersbergerst. 58

Raksti KARA INVALIDAM iesūtām! apgāda vadītājam.

Vāku zīmējis Daumants Tomsons.

BEST AGAIN COPY

KARA INVALIDS

Nr. 3

Augsts 1959

Jānis Veselis

D R A U G A M

Tu redzēji, kā latvju ciemi dega,
Pēc pazaudētas kaujas projām ejot,
Kaut klāja pasauli vēl saules sega
Un putnu spārnu ēna, gaisos skrejot.

Ar sēru sāpi dzēla rudens gaisma,
Kur karotāji cinijās pret jaunu.
Starp dzimto krastu vērās ūdens plaisma
Dievs, neļauj piedzīvot vairs posta kaunu!

Tu pēdējais vēl uguns liesmās tinies,
Līdz salauzts ari tu pie zemes ļimis.
Pēc laimes, prieka mūža ritā dzinies,
Bet vaidu nelaikā tu biji dzimis.

Uz kauju laukiem zaļo jauna zāle,
Slīd saules stars pār velēnām un smilgām,
Bet tavās acīs zvēro cipu tāle,
Pats dedzi degdams nedzēšamām ilgām.

27. maijā, 1959. gadā.

BE BL BL BL

Roberts Ancāns

LATVJU TAUTAS TRAGEDIJA

Cik tālu vien varam atpakaļejoši sekot vēsturē, redzam smagas cīpas par mūsu tautas būt vai nebūt. Mūsu laikā vissmāgāk cieta tā tautas daļa, kas nespēja stāties preti komūnistiem ar ieročiem rokās. Tie ir čekas moku pagrabos noslepavotie un deportētie. Pirms astoņpadsmit gadiem vienā naktī apcietināja un aizveda vairākus desmitūkstošus labāko latviešu tautas piederīgo. Šī tragedija sasniedza kulmināciju pēc Kurzemes cietokšņa krišanas — 1945. gada maijā. Un šodien tā nav vēl beigusies. Tik ilgi, kamēr dzīvos latviešu tauta, 14. jūnijs būs tās lielā sēru diena un reizē arī pierādījums par boļševiku mežonību un cilvēka tiesību izsmiešanu. Šī diena ir brīdinājums pasaules brīvajām tautām un atgādinājums mums pašiem — neaizmirst savu sūtību un nesamazināt cīpas sparu.

Kad Otrā pasaules kara laikā radās iespēja vērst ieročus pret boļševikiem, latvieši gāja nevien aizstāvēt savu dzimteni, bet arī atriebt piederīgos. Mēs pierādījām, ka kaņa laukā neesam uzveicami.

Tagad dažkārt dzirdam balsis, ka mēs pārāk dzīvojot pagātnē. Bet šie pārmetumi nav dibināti, jo mūsu pagātne ir arī mūsu nākotnes ceriba. Vismaz mūsu vecākai un vidējai paaudzei nav un nekur citur nebūs īstu māju, kā tikai pie Baltijas jūras, kur Visuvarenais pats ierādījis vietu mūsu tautai zem saules.

Jaunā paaudze vairs neizjūt saites ar dzimteni tādā mērā, kā mēs to jūtam. Dažkārt, kur vecie nav stāstījuši un mācījuši, viņiem to nemaz nav. Mums jābūt par vidutājiem, lai jaunatne saņemtu dzimtenes garīgo tēlu. Nepārmetīsim mūsu jaunatnei latvietības trūkumu, bet gan dosim vairāk viņiem no mūsu latvisķas pasaules un mūsu gara Latvijas! Palīdzēsim viņiem kļūt par labiem šīs zemes pilsoniem un reizē palikt krietniem latviešiem! Tas ir mūsu spēkos, ja tikai mēs to gribam un apzināmies. Tas ir mūsu neatliekams pienākums, ko no mums prasa mūsu tauta un Latvija.

Kad pirms piecpadsmit gadiem atstājām dzimteni kaņa dārdos, devāmies preti nezināmam liktenim. Arī tagad ir līdzīgs stāvoklis, jo lielākā daļa no mums, kuri gribam atgriezties dzim-

DEJU REVOLUZIJA JUPY

tenē, nezinām kad varēsim to darīt. Arī senie zemgaļi pēc Tērvetes kaujām atstāja dzimteni apmēram 100 000 cilvēku. Viņi aizgāja uz Lietuvu, bet — cik zinām — nekad vairs neatgriezās. Cerēsim, ka mūsu liktenis nebūs tik jauns!

Apvāršņi jau sārtojas, un nav vairs tālu tā diena, kad izšķirsies arī mūsu tautas nākotne.

Vācu armija jau top, un, ja naidigiem spēkiem to neizdosies aizkavēt, tad bolševiku vara tiks iznīcināta.

Mums nav jābaidās no kaŗa, jo tas var nest mūsu tautai brīvību, kaut arī prasis upurus. Draudi ar atomu un ūdeņraža bum-bām vairāk jāvērtē līdzīgi gāzu briesmām pirms Otrā pasaules kaŗa. Nūrbergas tiesa ir brīdinājums tiem, kuri gribētu izvēlēties necilvēcīgus kaŗa vešanas paņēmienus. Jāievēro, ka arī lielākās eksplozijas vēl neizšķir kaŗu, pamatā arvien paliek cilvēks.

Dzimtenē palicēji šodien nebeidz skatīties uz Rietumiem tāpat, kā tas notika Kurzemes cietokšņa pēdējās dienās. Pirmā kārtā viņu acis meklē mūs, jo viņi domā un grib ticēt, ka mēs darām visu iespējamo savas zemes un tautas brīvības labā.

No dzimtenes pienāk ziņas par turienes nacionālo tautiešu lielo vienprātību. Viņi dalās ar pēdējo maizes doniņu un nevar saprast, kāpēc mums šeit nav kopējas politiskas vadības.

Mums jārada neatkarīgi institūti, kas zinātu laiku un vietu, kur iestāties. Būtu jārada Latvijas brīvības fonds. Ja gribam kā tauta pastāvēt, mums atliek tikai viens ceļš — cīnities. Mēs būsim tik stipri, cik stiprs būs mūsu gars; bet glēvi kļūsim, ja nodosimies materiālismam.

Varbūt negribam vairs dzirdēt tos vaidus, kas nāk no mūsu apspiestās zemes un no Sibīrijas vergu nometnēm?! Tur tautieša vietā, kuŗš vairs nespēj vergot, paņem un aizved dēlu vai jaunāko brāli. Tai pat laikā apspiedēji runā par „režīma mikstīnāšanu“ un „koeksistenci“, kamēr mēs nevarīgi noskatāmies vai pat pa daļai sākam krāpniekiem ticēt. Cik tālu un cik ilgi tas tā vēl ies?

Arī šodien tirgojas ar tautām un valstīm, un to vislabāk pierāda mūsu izcilā valstsvīra Dr. M. Valtera aizrādījums Ženēvas lielo konferencē 1955. gadā. Te skaidri pierādās, ka šāda veida jautājumi nepatikami pie attiecīgu darījumu slēšanas ne tikai bolševikiem, bet arī Rietumu sabiedrotiem, uz kuriem mēs liekam visas cerības. Būsim cīnītāji, ceļu un veidu ir daudz! Nepievilsim mūsu tautu dzimtenē, ieklausīsimies viņu lūgšanās! Mēs, visi trimdīnieki, esam latvju tautas sūtī un pilnvarotie. Nesim un dosim kaut vai tikai desmito daļu no tiem upuriem, ko viņi izcieš dzimtenē! Tad panākumi būs daudz lielāki, tie

neizpaliks, ja bezbailīgi un pašaizliedzīgi cīnīsimies. Un kad pie-
nāks atgriešanās diena, bez kauna un bailēm varēsim skati-
ties tiem acīs un teikt, ka mēs piederam pie latviešu tautas, jo
par to esam cīnījušies. Un kāda ir patiesība šodien? — Mēs
klīstam pa svešu zemju lielceļiem, bieži vien nevajadzīgu pu-
tekļu ir tik daudz, ka trūkst spēka un sāk zust ticība. Kaut ko
jau mēs darām — ziedojam dažus dolārus gadā aprūpei, karai
invalidiem, latviskās kultūras saglabāšanai utt., bet pats gal-
venais — cīpa par Latvijas brīvību — paliek novārtā. Būsim
nōmodā, vērtēsim pasaules notikumus un attiecīgi iestāsimies
par mūsu tiesibām, tad ari mūsu tautas tragēdija reiz izbeigsies.
Neatstāsim savu tautu vissmagākajos apstākjos likteņa varā —
cīnīsimies par tās tiesibām uz brīvību, tad ari Dievs mums pa-
līdzēs un mēs visi būsim vairāk gandarīti.

Pirms četrpadsmit gadiem mūsu zemē apkusa kāja troksnis, un latviešu 19. divīzija, kas cīnījās viskrietnāk, bija spiesta uzdot organizētu cīņu neuzvarēta. Kopā ar kurzemniekiem un Kurzemē saplūdušiem bēgļiem (ap 600 000 cilvēku) tā aizgāja Golgatas ceļu. Mēs bijām iztirgoti, bet tas nemazina mūsu kārvīru nopelnus un cīņu jēgu.

Šī sēru diena sakrit ar Mātes dienu, un rav šaubu, ka tā bija un ir vistunīšākā diena latviešu mātēm, jo viņas nesagaidīja pārnākam savus dēlus. Tikpat skumja šī diena ir arī Mātei — Latvijai, jo tad norietēja viņas brīvības saule.

Bet reiz nāks viņai attkal jauna diena, kaut arī caur jaunu postu, uguņim un asinīm. Šai dienai mums visiem jāgatavojas! Vienosimies visi ap diviem vārdiem — p a r L a t v i j u , tad arī panākumi neizpaliks. Neviena cita tauta nedz valdība šos vārdus neprot un nespēj novērtēt tā, kā mēs paši tos izjūtam, tādēļ arī bez mūsu iestāšanās tie netiks pacelti tik augstu, lai mēs būtu gandarīti!

Edvarts Tūters

VIENIGĀ PUKE

Gadī kā vērši brien miglā,
Dienas melnu met vlni ...
Visas ūdeņu upes
Rūgtu asaru pilnas.
Izmīti lauki un sētas.
Nedienu dzelmēs melnās
Pazūd dvēseļu dzives
Kā putnu pēdas pelnos.
Paliek tik asaru rūgtums —
Vienīgā puķe kas glāsta;
Prieīgs esl to plūcot —
Par tavu dzīvi tā slāsta.

BEST

7. Austrijā dzīvojošiem — Versorgungsamt I München, München, Auslandsversorgung,
8. Amerikas kontinentā un Kanadā dzīvojošiem — Versorgungsamt Bremen, Bremen, Blumenthalstraße 8, Auslandsversorgung,
9. Spānijā, Turcijā un citās Eiropas zemēs dzīvojošiem — Versorgungsamt I Stuttgart, Stuttgart, Auslandsversorgung.

Adresējot vienmēr jāmīn attiecīgais Versorgungsamts, pilsēta un „Abteilung Auslandsversorgung“ (iela var arī nebūt, jo pasts to parasti zina un vēstuli attiecīgā iestādē sapērs).

Ja Rietumvācijas konsulātos nav vajadzīgais formulāru (Antrag) skaits, tad tomēr nekavējoši jāraksta attiecīgai aprūpes iestādei (Versorgungsamt), uzrādot vārdu, uzvārdu, dzimšanas datus un vietu, tagadējo adresi, kā arī val renti sapēmis un no kāda Versorgungsamta, jo tad šo pieprasījumu uzskatīs par oficiālo un renti maksās no pieprasīšanas dienas. Renti iemaksās vai nu tās sapēmēja kontā Rietumvācija (ja tāds tam ir), val arī kādā tā kontā ārzemēs. Pārējos gadījumos rentes piešķirts pa pastu. Ja rentes sapēmējs vēlas, tad renti iemaksās kādas citas personas kontā Rietumvācijā. Formulārā ir ipašs jautājums, tur prasa, kādā vēlā renti vēlas sapēmt, resp. katram jāuzdod adresi, kur renti iemaksāt. Rentes ārpus Rietumvācijas izmaksās attiecīgās valstis vālūtā pēc attiecīgā vācu markas kursa.

Par sekojošiem ievainojumiem piešķir vismaz šādas darba spēju %:

zaudējuma	30%
Galvas kausa ievainojums bez smadzeņu funkciju traucējumiem	50%
Galvas kausa ievainojums ar smadzeņu funkciju trūcējumiem	70%
Mugurkaula ievainojums ar funkciju traucējumiem	50%
Zaudēts deguns	30%
Zaudēti abu ausu skriemeļi	30%
Zaudēta viena acs, bet otras redze nav bojāta	50%
Zaudēta viena acs, bet otras redze bojāta vismaz 50%	50%
Pilnīgs kurlums	50%
Zaudēts viriša dzimumloceklis	50%
Zaudēta roka līdz plecam	80%
Zaudēta roka līdz elkonim vai virs tā	70%
Zaudēta roka zem elkoņa	50%
Zaudēta visa delna	50%
Zaudēti visi vienas rokas pirksti	40%
Zaudēta kāja līdz bīodas kaulam	80%
Zaudēta kāja virs ceļa	70%
Zaudēta kāja zem ceļa	50%
Zaudētas abas kājas zem ceļa	70%
Pēdas zaudējums	30% līdz 50%
Zaudēti abu kāju pirksti	30%

Seit nav uzskaitīti visi ievainojumi, bet šis irīs pārkarts tomēr ikvienu interesentu varēs kaut cik informēt.

Pēc likuma rentes var sapēmt visi, kas: 1. izpildot militāro vai līdzīgu dienestu sabojājis savu veselību, 2. cietuši šādos gadījumos: a) tiešas kāja sekas (ievainoti), b) atrodoties gūstā, c) internēti kā vācieši, d) sakārā ar militāra vai tamādīgā dienesta sekām, ja tīcīs sodīts vai bijis ieslodzījums, un to var uzskatīt kā netaisnību.

Par militāro dienestu uzskata dienestu armijā, volkssturmā, lauku žandarmerijā un flaka baterijās (Heimatflakbatterien). Rentes maksā arī kāja atrafnēm, kāja bārepniem un pusbārepniem un arī karākritušo vecākiem (pēdējiem — ja kritušais dēls bija vai kļūtu apgādnieks un pāšiem nav ienākumu).

BEZI

Kara atraitnes, dodoties jaunā laulībā, sapēm vākācēju attīdzinājumu 36 mēnešu rentes apmērā. Pusbārejiem renti tomēr maksā tālāk arī šados gadījumos, t. i. ja māte devusies jaunā laulībā. (Skat. J. Logina rakstu „Pārskats par kara invalidu rentēm”).

Protēžu un tāpat īrstēšanās izdevumu segšanai (izdevumus sedz pēc Rietumvācijas likmēm) jāgriežas pie attiecīgām ortopēdiskās aprūpes iestādēm (Orthopädische Versorgungsstelle), kas parasti atrodas tājās pat pilsētās, kur attiecīgās aprūpes iestādes (Versorgungsamt) ar sekojošiem izņēmumiem:

Versorgungsamt Flensburg — die Orthopädische Versorgungsstelle Neumünster/H.

Versorgungsamt Aachen — die Orthopädische Versorgungsstelle Köln, Versorgungsamt Trier — die Orthopädische Versorgungsstelle Koblenz, Versorgungsamt Radolfzell — die Orthopädische Versorgungsstelle

Freiburg i. Br.

Darba ministrija paskaidroja, ka rentes ārpus Rietumvācijas dzīvojošie nevar kapitālizēt. Rentes kapitālizāciju nevar izdarīt arī ārzemēs dzīvojošie vāči, jo kapitālizācijai trūkst pamatojuma, resp. kapitālizēt var tikai tie, kas dzīvo Rietumvācijā un rentes kapitālizācijai ir pamatojums — māju būvel, ipašuma iegādei jeb eksistences uzbūvei piešmašīnu un darba rīku iegādei.

Neskaidrības gadījumos jautāt LKIA CV vai ASV zemes valdei.

J. Kūlēns

DROSMES UN GARA BRUNINIEKS

Brunīnieku krusta kavalleris Roberts Ancāns četrdesmitgadnieks.

Roberts Ancāns ir dzimis 1919. gada 11. novembrī Abrenes apriņķa Tilžas pagastā kā vienpadsmitā atvase Marijas un Antona Ancānu bērniešu svētitajā laukāsaimnieku ģimenē. Roberts turpat Tilžā 1933. gadā pabeidz sešklašīgo pamatskolu, bet vasarās brīvlaikā pilda gana gaitas tēva mājās, lieļajā Grīvu mežā, kur brīvā dabā attīsta savu balsi, dziedot tautas dziesmas. Dziesmu gars patikama īriskā tenora ietērpā un izcilus energīja jubilāru ir pavadījis visus jaunības, cīpu un trimdas gadus.

Jubilāra māte bija dzīļi reliģoza sieviete, klusībā viņa cerēja, ka no Roberta varētu iznākt labs garīdznieks ar skalstu balsi, tāpēc viņa sūta dēlu uz Aglonas ģimnāziju. Taču Roberts ir iepēnis prātā staigāt karavira gaitas, un tāpēc pēc gada viņš pārlet uz Kārsavas pilsētas ģimnāziju. Jau skolas gados jaunais censonis parāda lieku interesu militārai audzināšanai, un kāja rotājās viņš arvien ir zēnu vadonis. Zēns gūst izcilus panākumus arī dažādos sporta veidos, tāpat mācībās viņš ir arvien starp labākajiem. Roberts kļūst aktīvs vietējās aizsargu nodalījās sportīšis un mazpulka dalībnieks.

1938. gada pavasarī Ancāns beldz Kārsavas pilsētas ģimnāziju, un rudeni viņš uzsāk tautsaimniecības un tēsleļu studijas Latvijas Uni-

Brāļu krusta kavalleris Roberts Āncāns Kurzemē cīņā
Jū stāpīlākā. 1945. gada februārī.

BEST

versitātē. Stūdiju laikā arī iestājas korporācijā Lacuania. Pēc viena gada studijām Ancāns 1939. g. rudenī iestājas brīvprātīgā Latvijas Ar-mijā. Ar joti labām sekunēm viņš beidz instruktora rotu pie 1. Valmieras kājnieku pulka, un 1940. gada martā tiek pārcelts uz 1. Liepājas kājnieku pulku. Tūlīt pēc instruktora rotas beigšanas, Ancāns iestādza lūgumu Latvijas Kara Skolā, lai kļūtu kadets speciālists. Dienēdams 1. Liepājas kājnieku pulkā, Ancāns ir grupas komandieris, pilda bataljona rakstveža plenākumus u. c.

Boļševiku okupācijas laikā Ancāns paliek armijā, bet, ienākot vācu armijai, viņš pieslēdzas partizāniem Olaines rajonā un iestādās partizānu ciņās ar atejošiem boļševikiem. Tikko sāk formēt brīvprātīgo vlenības, Ancāns kā vada seržants ir 16. bataljona rindās, kpt. Matcasa rotā, un 1941. gada oktobrī viņš jau izbrauc uz fronti. Aukstajā 1941./42. gada ziemā Ancāns cīnās pie Cholmas, šeit viņu smagi levaino. Pēc izārstēšanās Ancānu komandē uz virsnieku sagatavošanas kursiem, un 1942. gada 1. septembrī viņu paaugstina leitnanta dienesta pakāpē. Kā virsnieks Ancāns iestādās kaujas pie Lejningradas, Ostrovas un tad līdz pēdējai ciņai dienā Kurzemes cietoksnī.

7 Kaujā pie Ostrovas Ancānu smagi levaino — sadragā vairākus
7 kaujus — un pēc ilgas ārstēšanās Rīgā un Vācijā viņu atlaž no slim-
7 nicas kā 50% kaja invalidu — derīgu likal aizmugures dienestam. Taču
Ancāns atkal brīvprātīgi piesakās uz fronti, Kurzemes cietoksnī pieda-

Robertis Ancāns ģimenes vidū. No labās: dzīves biedre Ilga Biruta, meita Rita, jubilārs, dēls Gyido Imants un sievas māte Marīta Lutums.

BEST ANCĀNS ĀRĀ UN ĀDĀ

līks vairākās kaujās un tiek atkal tris reizes levalnots. Cīnījums, kas sadzēris ar nāvi „Tu” brālibu, nav noturāms alzmugurē.

Par varonību kaujas laukā R. Āncāns ir apbalvots ar 17 varonības un goda zīmēm, bet par izcelus drošībdibū un sniegumu līcījās Ziemsvētku kaujās 1944. gadā Kurzemē viņu apbalvo ar augstāko Vācijas varonības ordeni — Brūniņieka pakāpes dzelzs kruslu. Āncāns visā cīņu laikā ir astoņas reizes levalnots, un vēl šodien viņš sevi nēsā 37 granātu šķērmbas un vienu mašīnpistoles lodi. Taču tas viņu nemaz neuztrauc, tas uzlabojojot tikai asins sastāvu — tā izsakās pats jubilārs, kūjs šodien, četrdesmit gadu pievārtē, ir tikpat možs un izturīgs kā sīvājās frontes cīņās. Jubilāra drosmīga karavīra stāju apliecinā ne tikai daudzās atzinības zīmes, bet arī viņa dienesta pakāpes kāpšana — no Instruktora līdz kapteinim kapitulācijas dienā. Kaujas laukā **ĀNCĀNS** ir komandējis vadu, rotu, divizijas kaujas skolu, bataljonu un atsevišķas kaujas grupas ar izcelus panākumiem.

Āncānu dzimta ir noteikti pretholēcīstiski cīnītāji. Jubilāra tēvu jau Pirmajā pasaules karā boļševiku apceļotināja un vairākus mēnešus turēja Ludzas cietumā, jo viņš bija pret tiem cīnījies. Vecākais brālis Pēteris piedalījās Latvijas atbrīvošanā, Latgales partizānu pulkā. Otrā pasaules karā aktīvo cīnītāju rindās iesaistīts visi seši brāļi Āncāni. Virsleitnāns Augusts Āncāns boļševiku smago gūstu neiztur un mirst 1946. gadā. Divi brāļi — Alsons un Dominiks — tiek turēti vergu nometnē līdz 1955. gadam, un tikai tad atbrīvoti ar sabiegtām veselībām. Bez jūbilāra no Āncānu dzimtas brivajā pasaule vēl atradas vecākais brālis Jāzeps Jānis Austrālijā.

Roberts Āncāns brīvības krastu sasniedza pa Jūru 1915. gada maija otrā pusē, pēc Kurzemes zaudēšanas. Rietumvācijā viņš dzīvo vairākās bēgļu noractēnēs. 1950. gada 1. septembrī Āncāns nodibina ģimeni ar Ilgu Birutu Lujumu Neuburgā pie Donavas, kur viņš strādā kā invalidu pārskološanas centra inspektors-administrātors.

Āncāns aktīvi darbojas DV organizācijā, ieņemot dažādus amatus un nosīrādā DV CV un Rietumvācijas valdē septiņus gadus. Kā vēlēts tautiešu uzīcības pārstāvis R. Āncāns darbojas LNP un LCP vairākus gadus — līdz izceļošanai. Vairākus gadus viņš bija arī Augsburgas latviešu komitejas priekšsēdēls un tautskolas pārzinis.

Labi pazistot kara invalidu mentālītāji un atzistot daudzās kāja invalidu speciālproblēmas, Āncāns 1955. gada vasarā kopā ar daudziem citu latviešu novietņu kāja invalidiem atjauno bijusās Latviešu Kāja Invalidu Savienības darbību. Āncānu ievēl par pirmo LKIA priekšsēdi.

1955. gada decembri Āncāns ar ģimeni izceļo uz ASV un apmetas Nujorkā uz dzīvi. Sākumā viņš strādā uz būvēm, bet jau kopš 1957. gada sākuma par technisko zīmētāju plaši pazīstamajā lietu firmā „Otis”.

Ieceļojis ASV, Āncāns uzsāka LKIA organizēšanas darbu Ameri-

kas kontinentā. Sevišķas pūles Ancāns veltīja karā cietušo rensu izcīņšanai no Vācijas valdības, daudzas reizes apmeklēja Vācijas ģenerālkonsulu ASV, gatavoja iesniegumus, sniedza informāciju pārējiem un daudziem palīdzēja rensu formalitāšu kārtošonā. LKIA Amerikas kontinentā Ancāna vadībā ir Izvīrzijs un par spēcīgu vlenību ar daudziem un lieliem nākoņes plāniem. Ancāns ir aicināts par referētu uz daudziem latviešu centriem ASV, un iespēju robežās to arī ir darījis. Tautieši Ancāna referātus novērtē atzinīgi, to pierāda lielais apmeklētāju skaits.

Uz jautājumu par nākoņes nodomiem Ancāns atbild: „To ir daudz, īši tikai, ka par maz laika, jo malzes darbs pagām daudz”. Viņš ir pārliecīnāts, ka arī mūsu tautai reiz ausīs brīvības rīts, un reizē atzīst, ka trimdas latvieši par maz paši dara, lai to ātrāk izcīnītu. Ja mēs dotu tikai mazu daju, ko mūsu tauta tagad upurē dzīmtenē, būtu daudz vairāk panākts.

Un tieši par LKIA problēmām Ancāns ar gandarījuma smaidu piebilst: „Rentes tagad ir izcīnītas, bet vēl jāpārāk, ka tās izmaksātu par visu laiku, kopš izbraucām ne Riebumvācijas. Ancāns apmierināts saka: „Problēmu netrūks arī turpmāk, kā atpūtas nama iegāde, pensiju saņemšanas pielidzīnāšana kā amerikāņu kāja invalidiem. LKIA bibliotēkas noorganizēšana utt.” Viņš ir pārliecīnāts, ja trimdas sabiedrība dos pilnīgu atbalstu, tad arī vieglāk iekārta ar visu galā.

Jautāju — un kā ir ar DV organizāciju? — viņš atbild: „Mums nav ne pamāta, ne arī vajadzības apkarolties. Un mēs ceram, ka ar laiku vārēsim sadarbīties. Mums tāču ir vairākas karavīru organizācijas, kā kalpakieši, strēlnieki, lāčplēši, tās visas bija Latvijas brīvībā, un nav arī ar tām mums domstarpību tagad.”

LKIA un bijušie karavīri novēl Robertam Ancānam arī turpmāk tādu pat enerģiju un sirds skaldību mūsu kopējā darbā, kas, runājot jubilāra vārdiem, ir izteikts divos vārdos: „Par Latviju!” Ja to mēs visi levērosim, tad noteikti iztiksim ar mazāk nevajadzīgiem putekļiem un ātrāk sagaidīsim to dienu, kad Tēvzeme mūs sauks.

Daudz ballas dienīgas diženī, raženī strādājot!

Zurnāla KARA INVALIDS nākošais numurs biedriem un biedriem veicinātājiem iznāks 1960. gada sākumā.

Raksti nākošam numuram iesūtāmi apgāda vaditājam līdz 1959.g. 31. dec.

BEST COPY

Lasiet latviešu nacionālo laikrakstu

AMERIKAS VĒSTNESIS!

Laikraksta plaša informācija par jaunākiem politiskiem un latviešu sabiedrīskās dzīves notikumiem, kritiska kultūras un mākslas dzīves reportāža un interesanti raksti dažādās dzīves nozarēs.

Laikraksta galvenais redaktors Oļģerts Liepiņš (vispārējā vada, politiskā un literārā daļa). Redaktori: Mag. iur. Alberts Kalniņš (šīrletas); prāv. Alb. Birnbaums (baznīca un reliģija); Dr. D. Biskaps (tautas veselība); mag. iur. Edgars Lapīņš (tiesības); Ādolfs Beķeris (sports); Dzidra Zeberiņa (gimene un māja); Harijs Bergs (jaunatnes daļa); tēln. Rīch. Mauers (lētotāja māksla) un komp. V. Ozoliņš (mūzika).

AMERIKAS VĒSTNESIS iznāk 5 reizes mēnesi. Abonēšanas maksas ASV un Kanādā: par 3 mēn. 4,50 dol., par 6 mēn. 7,50 dol., par gadu 14 dol. Austrālijā: par 6 mēn. 40 šiliņi. Pārējās zemēs 16 dol. par gadu.

Laikraksta redakcijas un ekspedīcijas adrese: 100 W, Canton Street, BOSTON 18, Mass. U.S.A.

Abonejīt vīnēgū latgaļu laikroku „LATGOLAS BOLSS“, kas iznōk mēnesi divi reizes un goda abonements ir \$ 4.80, un čurnālu „DZEIVE“ uz lelo formata ar 32 lp., kas iznōk par divi mēnesi reizi un goda abonements ir \$ 4.50.

Pasyuteikona Izdoroma pl. pörstovā Vēciā pēc sekojūšas adreses:

VI. Löcia,
(13b) München 54, Kristallstr. 2/I, Germany.

Zurnāls pasūtināms pie šādiem LKIA pārstāvjiem:

ASV: LKIA Amerikas zemes valdē: American-Latvian Handicapped Veterans Welfare Organization, 8515 Rigde Blvd., BROOKLYN 8, N. Y.; J. Kudlāš — 216 Crescent Ave., BUFFALO 14, N.Y.; J. Zīkmanis — 4309 Clinton Ave., CLEVELAND 13, Ohio.

Kanādā: A. Šinkis — 415 Poplar Street, SUDBURY, Ont. Austrālijā: J. Zekants — 17 Walnut Street, WYNNUM, Queensland. Anglijā: M. Lukševics — 367 Willow Brook Rd., CORBY, NORTHANTS. Beļģijā: P. Casno — 44 rue Van Arenbergh, LOUVAIN.

Vācijā: LKIA apgādā — J. Lielbārdis, MEMMINGEN/Allgäu, Künnersbergstr. 58.

Zurnāls dabūjams arī vairāku latviešu laikrakstu redakcijās un lielākās grāmatnīcās.

Ar autora vārdu vai iniciāliem apzīmētos rakstos izteiktās domas var arī nesaskanēt ar LKIA CV un redakcijas uzskatiem.

LKIA CV un žurnāla redakcija.

BEST

JŪTAMU PALIDZIBU

jūs variet sniegt piederigiem Latvijā un citos Padomju Savienības apgabalos, sūtot angļu vilnas audumus uzvalkiem, mēteļiem un kostīmiem, mūsu standartsaiņos, pie tam taupot dolārus un nepārmaksājot.

Tūkstošiem jardu lielie pasūtinājumi Anglijas austuvēs un ļoti mazs uzceņojums dod mums iesēpju piedāvāt solīdu preci par nelielu naudu.

Daži piemēri:

Sainis Nr. 1 — All Wool angļu audumi 2 uzvalkiem vai kostīmiem, pēc jūsu izvēles no 5 paraugiem, ar ar apzīmējumiem MADE in ENGLAND. Svars 8,5 lb. Cena — ieskaitot multu, apdrošināšanu, pasta izdevumus, licenci un izturigu, audeklā īesūtu, iesaņojumu — S 29.—

Sainis Nr. 7 — All Wool angļu audumi 2 mēteļiem, pēc jūsu izvēles no 5 paraugiem. Svars 11 lb. Cena, ieskaitot visus izdevumus — S 32.—

Apvienojojot abus minētos sainus vienā — audumi 2 uzvalkiem vai kostīmiem un 2 mēteļiem — svars 19,5 lb, cena, ieskaitot visus izdevumus — S 57.—

Speciālsainis — angļu vilnas audumi 7 uzvalkiem vai kostīmiem, pēc jūsu izvēles, viss, kā iepriekš. Svars 22 lb. Cena, ieskaitot visus izdevumus — S 79.—

Un vēl daudz citu standartsaiņu par izdevīgām cenām.

Saņemšana garantēta. Pircējam piesūtu saņēmēja kvīti ar pasta zīmogu. Saņēmējam nekas nav jāpiemaksā.

Nosūtam visas preces, ko ielaiž Padomju Savienībā.

Pieprasiet cenrādi audumiem, apaviem, gataviem apģerbiem, medikamentiem u.t.t. un audumu paraugus. Salīdziniet cenas un kvalitāti.

Lithuanian Trading Company, London, W. 11, England, pārstāvis ASV un Kanadā:

VOLDEMARS MIDZINS, Sales Agency

53 Pierpont St., NEW HAVEN 13, Conn., USA

Bij. Latvijas armijas un Legionā karavīra uzņēmums.

BEST

1961 Piga DIRECTOR

Akber, A. A., Telgi 78	44732	Akber, V. V., Cikurkala 5, 100-17 95590	Akber, T. P., Dzirnavu 43	23114
Akber, P. D., Sverdova 3	33632	Akber, I. I., Jaguolne,	Akber, V. P., Lening 143	23115
Akber, V. A., Klima 36	93547	I. Un. 374	Akber, A. A., Tallines 35	23116
Akber, V. A., Sarkanmijas 23	76501	Akber, A. I., Dzirnavu 44	Akber, B. I., Mitrupes 13	61214
Akber, V. J., Lepine 314	96109	Akber, M. A., Dzirnavu 119	Andermane, A. K., Lepine 203	92144
Akber, V. A., Skolas 30	78101	Akber, V. V., P. Stukas 83/88	Andermane, N. S., P. Stukas 39	73507
Akber, V. V., Lepine 320/228	78172	Akber, E. A., Sarkanmijas 10	Andermane, B. K., Komandru bulv. 1	23113
Akber, V. A., Janas Kupolas 18	32802	Akber, V. I., Suvorova 43	Andermane, E. J., Dzirnavu 34-8	31119
Akber, G. B., Valou 28	23855	Akber, A. J., Ausekla 5	Andermane, E. M. Kr. Dzirnavu 108	73515
Akber, N. B., Suvorova 6	27513	Akber, L. L., Artja Riba 8	Andermane, E. M. A. Gorkija 67	73511
Akber, B. I., m. Klima 22	29379	Akber, A. E., Vecmigla 1	Andermane, M. K., Medus 1	61291
Akber, V. M., Suvorova 100	79662	Akber, A. J., m. Nomaga 78	Andermane, M. K. Ausekla 3	31040
Akber, V. A., K. Marks 42	70098	Akber, A. J., Viljatas 23	Andermane, V. J., Suvorova 103	23110
Akber, A. G., Daudzevs 4	62001	Akber, A. J., Gorkija 75	Andermane, A. J., Padome bulv. 12	23117
Akber, V. I., Ausekla 33	73959	Akber, I. J., Klima 77	Andermane, A. P., Tallines 58	23110
Akber, P. P., Dzirnavu 123	22536	Akber, M. A., Gantbi dambi 3	Andermane, B. A., Kulligas 58	61450
Akber, K. A., Ausekla 8	92196	Akber, O. P., K. Marks 44	Andermane, E. J., Miskoves 48	29136
Akber, T. S., Odevas 24	29910	Akber, V. R., Admire 11	Andermane, E. M., Vecmigla 1, Ra. 24	
Akber, V. P., Nekotes 8	95511	Akber, Z. A., Gorkija 10	30283	
Akber, V. N., Janas Kupolas 18	33145	Akber, H. P., Lepine 307	Andermane, P. I., Komjatne 3072 23105	
Akber, V. I., Lepine 65	75132	Akber, M. K., Hercens 18	Andermane, P. I., P. Engela 196	77936
Akber, V. K., Indrane 4	78208	Akber, O. A. Kr. Barona 122	Andermane, H. A., Kr. Barona 2325 78249	
Aberings, M. J., Fr. Engela prosp. 47	92770	Akber, O. A. S. A. Sarkanmijas 87	Andermane, I. A., Sarkanmijas 87 92510	
Aberiog, V. P., Kalmiema 2-b	61666	Akber, L. A., Ormogu 42	Andermane, K. J., Jaunciema,	
Alberta, M. A., Senu 9	71720	Akber, P. J., Sverdlova 8	I. Un. 87	3004-321
Alberta, N. P., Gorkija 73	75430	Akber, J. L. K. Marks 100	Andermane, M. A. Gorkija 103	76306
Alberta, E. J., Ausekla 90	76455	Akber, H. S., Balou 23	Andermane, M. Z., Dzirnavu 12	67814
Alberta, J. K. K. Marks 53	20693	Akber, O. I., Kr. Barona 97	Andermane, B. J., Dzirnagu 17	71634
Albins, A. N., L. Piegles 8	20384	Akber, R. A., Sarkanmijas 98	Andermane, V. K., Cikurkala 2, Ra. 3	
Albins, V. G., Raudas 27	63752	Akber, R. J., Dzirnavu 78	93943	
Albrehts, R. I., Zali 10	34384	Akber, V. V., Lepine 108	Andermane-Mitjers, E. R., Kurba 4	95914
Albrehts, K. J., Ausekla 8	20335	Akber, A. J., Dzirnavu 70	Andjova, T. A., Lepine 62	23105
Albro, L. I., R. Marks 80	29484	Akber, N. O., Skriva 23	Andina, I. P., Kalmiema 31	61018
Alehamovs, D. G., L. Piegles 13	32021	Akber, O. I., Kr. Barona 10	Anderkina, M. B., Suvorova 52	76025
Alejberkova, O. B., Medneku 4	31258	Akber, O. M., Dzirnavu 97	Andreeva, A. P., K. Marks 87	23154
Aleksandrija, J. M., Hanzas 8	76228	Akber, Z. M., Miltuna 20	Andreeva, E. I., Hospitalu 53	73561
Aleksandrijska, V. D., Lienes 9	77329	Akber, I. A., J. Janvira iela 81/28	Andreeva, G. A. Gorkija 106/18	70771
Aleksandrova, K. V., Lomonosova 27	42172	Akber, M. A., Sarkanmijas 18	Andreeva, H. N., Siles 2	65192
Aleksandrova, M. N., Fr. Engela 29	74238	Akber, O. A. Kr. Barona 31	Andreeva, M. A., Cholse 14	21057
Aleksandrova-Nielskaja, A. S., P. Stukas 46	70697	Akber, M. J., Lepine 80	Andreeva, Z. A., Lepine 114	72614
Aleksandrovka, I. D., Suvorova 10	20963	Amanova, O. M., Lepine 84	P. Stukas 67/4	
Aleksandrovka, M. D., Revoltejas 81/3	72853	Amanova, B. P., Tempa 8	Andreeva, A. I., Ausekla 6	23113
Aleksandrov, A. A. K. Marks 3	70857	Amanova, M. K., Ptkhne 21	Andreeva, A. M., Lelis 11	71000
Aleksandrov, A. N., Ausekla 2	34180	Ambainis, V. A., Spita 7	Andreeva, A. V., Dzirnavu 21-8	61118
Aleksandrov, B. K. I. Smedma 11	28961	Ambalova, J. A., Fr. Engela 80	Andreeva, P. K., Fr. Engela 87	7076
Aleksandrov, E. M. Kr. Engela 11	74408	Ambarensone, M. A., Padome bulv. 20	Andreeva, K. G. Lielvirdes 26	91110
Aleksandrov, N. V. Kr. Barona 126	77919	Ambalova, V. A., Vienibas gatve 114	Andreeva, K. K. Sarkanmijas 87 9107	
Aleksandrov, P. V., Pērnavas 58	76214	Ambalova, A. V., Lepine 133	Andreeva, K. K. Kalniena 7-8	61391
Aleksandrov, V. A., Lepine 227	95931	Ambalova, A. O., Pērnavi 81	Andreeva, L. O., Infekcija 1	23010
Aleksandrov, V. J., Komjatne 23/26	26019	Abrabulans, J. M., Gorkija 41	Andreeva, M. P., Kalpja 9/11	29248
Aleksandrovka, S. B., Pērnavas 41	73424	Andure, R. A., Lepine 44	Andreeva, N. A., Pērnavas 8	34110
Aleksandreva, A. P., Kr. Barona 14	23814	Andunis, A. Z., Miltuna 29	Andreeva, B. V., Gorkija 43	72177
Aleksandreva, B. S. J. Ausekla 11	65012	Andunis, V. A., Vienibas gatve 114	Andreeva, V. P., Lēpēja 61	71010
Aleksandreva, D. B., Ausekla 11	71226	Andunis, V. S., Rēnas 8	Andreeva, V. V., Ausekla 3	34354
Aleksandreva, E. J., Tallines 79	23339	Andunis, M. O., Klima 91/93	Andreeva, V. L. Chū 8	7531
Aleksandreva, A. K., Klima 91/93	61010	Andulcevs, V. M., Miltunes 10	Andreeva, V. V., Sarkanmijas 43	72617
Aleksandreva, A. M., Kalmiema 1-8	32426	Andunis, O. A. Dzirnavu 80	Andreeva-Andreeva, E. M., Lepine 111	
Aleksandreva, A. P., Janas Kupolas 20	70916	Andunis, L. A., Stokas 13-6	64726	
Aleksandreva, G. A., Lepine 97	33169	Andunis, A. M., Blaumaga 21	Andreevs, B. E., Klima 9	74571
Aleksandreva, G. A., Klima 15	75214	Andunis, I. K., Jelgavas 78	Andrānava, A. L. Vienibas gatve 18	34772
Aleksandreva, G. M. Kr. Barona 126	64307	Andunis, M. M., Lepine 88	Andrānava, M. G. Lomonosova 18	61736
Aleksandreva, I. A., Lepine 18	64767	Andunis, A. P., Fr. Engela 28	Andrijenka, V. T., Suvorova 23	41414
Aleksandreva, I. P., Balou 22	43082	Andunis, O. J., Koka 3	Andrijenks, A. J., Hanza 4	21121
Aleksandreva, M. A., m. Klima 14/16	63818	Andunis, A. V., Mikus 13	Andrijenks, B. B., Vienibas 11	71102
Aleksandreva, N. P., Dzirnavu 22	95695	Andunis-Briedis, A. P., Zayba 8	Andrijupins, V. K., Balou 2	61023
Aleksandreva, P. P., Dzirnavu 102-a	23573	Andunis, K. J., Lēpēja 18	Andrijukens, J. G. Kr. Barona 19	31033
Aleksandreva, V. A., L. Piegles 6-8	34702	Andunis, V. D. Gogola 13	Andronova, A. A. Kr. Barona 19	20141
Aleksandreva, V. M., Radiotehnikas 21	63173	Andunis, V. A., Jernkcas 23	Andronova, D. A. Miltunes 9	67145
Aleksandreva, V. M., Laboratorijas 24	78072	Andunis, A. J., Laska 1	Andrijunens, A. S. Miltunes 8-8	61143
Aleksandreva, V. V. Kr. Barona 70	79634	Andunis, M. V. Dzirnavu 80	Andzane, G. B., Kalniena 10	62041